

REFERAT 14-17 Demokratiekperimentarier d. 28-10-2014

Mødedato Tirsdag d. 28. oktober 2014 kl. 18:00

Mødested lokale 1.D, Kanalstræde 2

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af brugerundersøgelser som redskab til dialog og udvikling.....	3
Drøftelse af borgerbudgettering 2015.....	6
Drøftelse af involverende arbejdsformer i stående udvalg.....	10
Drøftelse af deltagelse i Folkemøde 2015.....	12
Drøftelse af 'Spydspidser' - et Mandag Morgen projekt.....	15
Drøftelse af valgfremmeindsatsen fremadrettet.....	18
Eventuelt - 28. oktober 2014.....	20

Punkt 1: Drøftelse af brugerundersøgelser som redskab til dialog og udvikling

13/37262

Bilag

Sammendrag af Strategi for brugerundersøgelser 02102014

Drøftelse af brugerundersøgelser som redskab til dialog og udvikling

Sagsgang og sagstype

Demokratiekperimentariet

Drøftelse

INDSTILLING

På baggrund af oplæg fra Gitte Johnsen fra Strategi & Analyse drøfter Projektudvalg for Demokratiekperimentariet, hvordan brugerundersøgelser kan understøtte dialog mellem borgere og byråd samt udvikling af den kommunale opgaveløsning.

Beskrivelse af sagen

Direktionen har besluttet en ny strategi for brugerundersøgelser, som understøtter arbejdet i Demokratiekperimentariet. Strategien gør det muligt at gennemføre brugerundersøgelser hyppigere og nemmere. Strategien lægger op til, at byrådet kan anvende brugerundersøgelser mere systematisk til at udvikle kerneopgaverne og følge op på politiske målsætninger samt kvalificere dialogen med brugere/borgere.

Den nye strategi for brugerundersøgelser har tre spor:

1. *Brugerundersøgelser på de store velfærdsområder skal gennemføres hvert 2. år.* Det er større brugertilfredshedsundersøgelser for dagtilbud og dagpleje, folkeskole og SFO samt hjemmepleje.
2. *Brugerpejlinger på alle kommunale kerneopgaver.* Der er tale om mini-brugerundersøgelser med kun fem spørgsmål. Spørgsmålene kan omhandle fx tilfredshed eller udviklingsønsker.
3. *Borgerpanel.* Et elektronisk panel med en repræsentativ gruppe af borgere i Holbæk Kommune, der via internettet bliver spurgt om aktuelle lokalpolitiske temaer.

Strategien hovedelementer er uddybet i vedlagte bilag "Sammendrag af Strategi for brugerundersøgelser".

På baggrund af Gitte Johnsens oplæg drøfter projektudvalget følgende spørgsmål:

- Hvilke muligheder ser I ved brugen af brugerpejlinger og borgerpanel til understøttelse af dialog mellem borgere og byråd samt til udvikling af den kommunale opgaveløsning?
- Hvordan kan I medvirke til, at brugerundersøgelser bruges aktivt i de stående udvalg og økonomiudvalget?

BESLUTNING I DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET DEN 28-10-2014

Projektudvalg for Demokratiekperimentariet finder brugerundersøgelser og borgerpanel interessante som værktøjer til at opnå systematisk viden om borgernes holdninger til brug for det politiske arbejde med udvikling og prioritering. I det videre arbejde bør der være opmærksomhed på bl.a.:

- Brugerundersøgelser er kun ét af flere værktøjer til at opnå viden om borgernes holdninger.

- Der vil være borgergrupper, som ikke er 'digitale'. Repræsentativiteten kan derfor have en begrænsning, også selvom man statistisk vil kunne tage højde for dette.
- Intensionen skal være en temperaturmåling – ikke en afstemning.
- Der er en fare for at sådanne undersøgelser kan (mis)bruges til at understøtte bestemte politiske holdninger. Det er derfor afgørende, hvordan spørgsmålene formuleres, og hvem man spørger, når et emne belyses.

Punkt 2: Drøftelse af borgerbudgettering 2015

13/37262

Drøftelse af borgerbudgettering 2015

Sagsgang og sagstype

Demokratiexperimentariet

Drøftelse

INDSTILLING

1. Projektudvalg for Demokratiexperimentariet tager første drøftelse af, hvordan forsøg med borgerbudgettering i 2015 skal tilrettelægges. Resultaterne af drøftelsen danner grundlag for projektgruppens efterfølgende arbejde med et konkret forslag til pilotprojektet, som kommer til beslutning i projektudvalget i januar.

Beskrivelse af sagen

Byrådet har afsat 500.000 kr i budgettet til forsøg med borgerbudgettering i 2015 udover Lokalområdernes Udviklingspulje på 400.000 kr. Projektudvalget har i forskellige sammenhænge løst drøftet muligheden for at gennemføre et eller flere pilotprojekter, hvor lokale kræfter, visioner og ideer kan bringes i spil i et geografisk afgrænset område og ledsages af en pose penge til realisering. Andre måder at tilrettelægge et/flere pilotprojekter på kan også overvejes – fx borgerbudgettering med afsæt i et tema og/eller en målgruppe.

Før projektgruppen går i gang med at udarbejde et konkret forslag til pilotprojekt(er), skal projektudvalget drøfte muligheder og vinkler, så forslaget baseres på projektudvalgets tanker og holdninger.

Projektudvalgets drøftelse tager udgangspunkt i følgende spørgsmål:

Hvad vil vi opnå? Hvad er formålet?

For at kunne sætte rammen for forsøget er det vigtigt, at projektudvalget er skarpe på, hvad I ønsker at opnå. Projektudvalget har tidligere nævnt, at I blandt andet ønsker at fremme:

- Ejerskab til eget lokalområde
- Lokal udvikling og vækst
- Socialt sammenhold og fællesskab

Dækker disse tre pinde det, I gerne vil opnå med et forsøg med borgerbudgettering eller er der flere/andre formål i spil? Er alle pinde lige vigtige? Det primære formål med forsøget er afgørende for, hvordan forsøget konkret skal tilrettelægges.

Projektgruppen anbefaler, at projektudvalget beslutter hvilket formål, der er det allervigtigste for pilotprojektet og hvilke formål, der er sekundære.

Hvem kan byde sig til som forsøgsområde i pilotprojektet?

Geografisk afgrænset område eller interessefællesskab?

Projektudvalget har hidtil talt om forsøgsområdet som et geografisk afgrænset område, som både kan være et af de 17 lokalområder eller et kvarter i Holbæk by. Der er dog også den mulighed, at forsøgsområdet kan bestå af mennesker med et interessefællesskab. Fx vil indretning og udvikling af Holbæk Havn have interesse for langt flere,

end de relativt få borgere og virksomheder, som geografisk set bor på havnen.

Begrænsning af ansøgerfeltet eller åben invitation til dem, der har noget på hjerte?

I et projekt, hvor frivillige, lokale kræfter skal skabe noget nyt sammen er det afgørende, at projektet bæres af engagerede folk, som brænder for at gøre en forskel. Penge kan ikke gøre det alene – der skal en drøm og et stærk ønske om at skabe forandring til. Det kan derfor være risikabelt at begrænse ansøgerfeltet meget i rammesætningen.

Projektgruppen anbefaler derfor, at der inviteres bredt ud, så alle, der har noget at byde ind med, har mulighed for at komme i betragtning.

Der kan i stedet opstilles krav og kriterier, som ansøgerne vurderes på, fx beskrivelse af visionen og hvordan projektet understøtter formålet med pilotprojektet, hvor mange aktører, man har involveret i arbejdet, og hvordan projektet tænkes ført ud i livet.

Hvad skal være den økonomiske ramme for forsøget?

Byrådet har afsat 500.000 kr til forsøg med borgerbudgettering i 2015. Det er en stor sum for en borgergruppe at forvalte. Desuden kan det være mange penge, at 'få brugt' indenfor et år. Det bør derfor overvejes at dele budgettet op i flere dele, der kan anvendes til borgerbudgettering på forskellige måder, i forskellige områder eller evt. til andre formål indenfor Demokratiekperimentariets arbejdsfelt. I sidstnævnte tilfælde skal byrådet godkende den ændrede anvendelse af midlerne.

Projektgruppen anbefaler at projektudvalg for Demokratiekperimentariet drøfter, hvordan puljen i store træk kunne disponeres.

Hvad skal der ske med Lokalområdernes Udviklingspulje i 2015?

Hidtil har byrådet afgjort hvilke projekter, der kunne få støtte fra Lokalområdernes Udviklingspulje. I dette efterår eksperimenteres med borgerbudgettering for puljen, hvor borgerne selv bestemmer, hvilke projekter, der skal støttes. Det er byrådet, der afgør, hvem der skal have kompetencen til at tildele midler.

Projektgruppen anbefaler forsøget med at lave borgerbudgettering for puljen videreføres i 2015, dog tilrettet i forhold til de erfaringer vi opnår i november 2014. Det er erfaringerne fra England, hvor de igennem flere år har benyttet sig af borgerbudgettering, at metoden styrkes, når den gennemføres flere gange, så borgerne (og kommunen) bliver fortrolige med fremgangsmåden og får blik for hvor mange spændende projekter og mennesker, der findes i deres kommune.

Næste skridt

På baggrund af projektudvalgets drøftelser samt de erfaringer, som Demokratiekperimentariet i november 2014 gør sig med borgerbudgettering for Lokalområdernes Udviklingspulje, udarbejder projektgruppen et konkret forslag til et eller flere pilotprojekter, som kommer til beslutning i projektudvalget i januar 2015.

BESLUTNING I DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET DEN 28-10-2014

Projektudvalg for Demokratiekperimentariet gav følgende tilbagemelding til projektgruppen, som arbejder videre med forslag til borgerbudgettering 2015:

- Formålet med at gennemføre forsøg med borgerbudgettering i 2015 er primært at finde veje til at øge ejerskabet til eget lokalområde, men også at undersøge hvordan kommunen kan understøtte lokal

udvikling samt socialt sammenhold og fællesskab.

- Vi skal i planlægning af forsøgene i 2015 anvende den erfaring med borgerbudgettering, som vi opnår ved borgerbudgetteringsevenen d. 9. november 2014.
- Vi skal være opmærksomme på, at borgerbudgettering ikke i sig selv giver mere dialog mellem borgere og politikere. Til gengæld understøtter det de lokale initiativer.
- Beløbet, som byrådet har bevilget til forsøg, skal ikke anvendes til ét forsøg. Vi skal lave flere forsøg, der har lidt forskellige vinkler.
- Vi skal være opmærksomme på, at borgerbudgetteringsforsøgene ikke udelukkende retter sig mod lokalområderne. Der er også engagerede aktører i Holbæk by.
- Projektgruppen udarbejder et konkret forslag til borgerbudgettering 2015, som fremlægges på projektudvalgets møde i januar.
- Projektgruppen udarbejder et konkret forslag til forsøg med dialog i Holbæk by i 2015, som fremlægges på projektudvalgsmødet i november.

Punkt 3: Drøftelse af involverende arbejdsformer i stående udvalg

13/37262

Drøftelse af involverende arbejdsformer i stående udvalg

Sagsgang og sagstype

Demokratiekperimentariet

Drøftelse

INDSTILLING

Projektudvalg for Demokratiekperimentariet drøfter ideer til, hvordan udvalget i 2015 kan bidrage til og understøtte den fortsatte udvikling af hele byrådets og de stående udvalgs dialog og samarbejde med borgere, virksomheder og øvrige samarbejdspartnere.

Beskrivelse af sagen

På byrådets efterårsseminar den 22. oktober gav byrådets to projektudvalg – Vækstudvalget og Demokratiekperimentariet – en status på udvalgenes arbejde og på de foreløbige erfaringer med at arbejde som projektudvalg. Endvidere havde byrådet en indledende drøftelse af de politiske forventninger til form og fokus i det politiske arbejde med Holbæk i Fællesskab i 2015. Byrådets drøftelser fortsættes på temamøde den 12. november.

Demokratiekperimentariet kan inspirere og understøtte både byrådets og de stående udvalgs dialog og samarbejde med borgere, virksomheder og øvrige samarbejdspartnere. På projektudvalgets møde den 28. oktober drøfter udvalget ideer til hvordan.

BESLUTNING I DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET DEN 28-10-2014

Drøftet

Punkt 4: Drøftelse af deltagelse i Folkemøde 2015

14/66825

Drøftelse af deltagelse i Folkemøde 2015

Sagsgang og sagstype

Demokratiexperimentariet

Drøftelse

INDSTILLING

Direktør Erik Kjærgaard Andersen indstiller, at Demokratiexperimentariet:

1. Drøfter deltagerkreds og formål med eventuel politisk deltagelse i Folkemødet 2015

Beskrivelse af sagen

Folkemødet 2015 finder sted i Allinge på Bornholm fra den 11. til den 14. juni.

Demokratiexperimentariet skal drøfte eventuel politisk deltagelse i 2015, herunder formål og deltagerkreds.

Tidligere deltagelse i Folkemødet

Holbæk Kommune har to gange tidligere deltaget i Folkemødet på Bornholm:

I 2013 deltog frivilligkoordinatorer og lokalforumkonsulenter som led i et fælles kompetenceforløb. Formålet var inspiration til videreudvikling af medborgerskab og inddragelse.

I 2014 deltog Demokratiexperimentariets politikere deltog i 2014 sammen med en gruppe af frivilligkoordinatorer og lokalforumkonsulenter. Formålet var:

- at brande Holbæk (Holbæk i Fællesskab og især Demokratiexperimentariet)
- at få inspiration og gode ideer med hjem til det videre arbejde i eksperimentariet
- at skabe netværk og fællesskab om Demokratiexperimentariet mellem deltagerne

Deltagelse på Folkemødet i 2015?

I forbindelse med deltagelsen i 2014 drøftede deltagerne muligheden for at deltage igen i 2015, eventuelt sammen med resten af byrådet. For at holde muligheden åben, er der forhåndsreserveret overnatning på vandrehjem. Endvidere har projektgruppen fremsendt ansøgning til Folkemødet sekretariat om kajplads til 'Hjalm'. Det er langt fra alle ansøgninger, der kan imødekommes, og der er pr. medio oktober 2014 endnu ikke modtaget svar på ansøgningen.

Demokratiexperimentariet skal på projektudvalgets møde tage en indledende drøftelse af følgende spørgsmål:

1. Hvad skal formålet være, hvis Demokratiexperimentariet deltager igen i 2015?

2. Hvad skal formålet være, hvis hele byrådet deltager i 2015?
3. Hvilke ideer har vi på nuværende tidspunkt til aktiviteter, der kunne bidrage til at opfylde disse formål, hvis vi tager afsted?

Hvis drøftelserne peger på et ønske om at foreslå hele byrådet at deltage i 2015, udarbejder den administrative projektgruppe efterfølgende et beslutningsoplæg til byrådet.

Om Folkemødet

På Folkemødet 2014 deltog over 600 organisationer med 2.141 event og omkring 90.000 gæster besøgte festivalen. Folkemødets formål er:

- at understøtte den demokratiske dialog
- at skabe ramme for møder med og mellem beslutningstagerne på alle de politiske niveauer og i interesseorganisationer
- at skabe levende og åbne rammer for udvikling af og inspiration til politikdannelse
- at fremme folkets indflydelse på og forståelse af samfundets rammer

Økonomiske konsekvenser

Udgifterne til politikernes eventuelle deltagelse vil blive afholdt over byrådets konto til møder og kurser.

BESLUTNING I DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET DEN 28-10-2014

Projektudvalg for Demokratiekperimentariet drøfter med byrådet, hvilket formål der kunne være med at deltage i Folkemøde 2015, og hvem der i givet fald skal deltage.

Punkt 5: Drøftelse af 'Spydspidser' - et Mandag Morgen projekt

13/37262

Drøftelse af 'Spydspidser' - et Mandag Morgen projekt

Sagsgang og sagstype

Demokratiexperimentariet - Byrådet

Drøftelse

INDSTILLING

Projektudvalg for Demokratiexperimentariet drøfter Mandag Morgen-projektet 'Spydspidser' og afgiver indstilling til byrådet vedrørende eventuel deltagelse i projektet.

Beskrivelse af sagen

Den uafhængige tænketank Mandag Morgen har indbudt Holbæk Kommune til at deltage i projektet 'Spydspidser', hvor der stilles skarpt på lokalpolitikernes roller og samspelet med lokalsamfund, borgere, virksomheder, foreninger og den kommunale forvaltning i den kommunale politikudvikling. Baggrunden er, at flere og flere lokalpolitikere eksperimenterer med at udvikle politik på nye måder, fx i form af § 17.4 udvalg (projektudvalg). I Spydspidser samles, deles, udvikles og debatteres de erfaringer, som lokalpolitikere og deres organisationer gør sig, for at få sat rammer og vilkår for lokaldemokrati og lokal politikudvikling på den nationale dagsorden.

Spydspidser etableres som et udviklingsnetværk på tværs af politiske og administrative skel, som mødes for at diskutere lokal politikudvikling. Man deltager som kommune med 6-12 deltagere, der er et mix af politikere og embedsfolk, men med en overvægt af politikere. Netværkets diskussioner samles i et debatoplæg, som skal sætte udviklingen af lokaldemokratiet og lokal politikudvikling på den nationale dagsorden. Det sker, efter planen, på en høring i Landstingssalen på Christiansborg umiddelbart før Folketingets åbning 2015.

Mandag Morgen har inviteret udvalgte frontløberkommuner – spydspidser på området, som allerede er i gang med at eksperimentere med politikudvikling – til at skyde debatten i gang og tegne konturerne af fremtidens lokaldemokrati. Holbæk Kommune er en af de inviterede kommuner.

Deltagelse i Spydspidser forventes at give:

- Viden om nye måder at udvikle politik på via specifikke caseanalyser, oplæg og diskussioner på tværs af netværket.
- Indflydelse på debatten om vilkår og muligheder for fremtidens lokalpolitik og promovering ved at være afsender på ny viden erfaringer og visioner.
- Netværk ved at pleje relationer til andre frontløberkommuner.
- Inspiration til det videre arbejde derhjemme bl.a. via et Mandag Morgen-oplæg for byråd og direktion om projektets konklusioner.

Projektet vil blive eksponeret bl.a. i Ugebrevet Mandag Morgen, på Velfærdens Innovationsdag og på Folkemødet 2015.

Økonomiske konsekvenser

Det forventes at koste 215.000 – 255.000 kr ekskl. moms i medfinansiering pr. organisation at være med i Spydspidser, afhængigt af antallet af deltagere. Udgiften finansieres via byrådets konto.

BESLUTNING I DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET DEN 28-10-2014

Udsat.

Punkt 6: Drøftelse af valgfremmeindsatsen fremadrettet

13/37262

Drøftelse af valgfremmeindsatsen fremadrettet

Sagsgang og sagstype

Demokratiekperimentariat

Drøftelse

INDSTILLING

Projektudvalg for Demokratiekperimentariatet drøfter om opsamlingen fra behandlingen af den fremtidige valgfremmeindsats på udvalgsmødet i september er dækkende og kan videresendes til byrådet.

Beskrivelse af sagen

På projektudvalgets møde i september blev Holbæk Kommunes valgfremmeindsats ved seneste kommunalvalg drøftet. Ledelsessekretariatet har udarbejdet følgende opsamling på projektudvalgets refleksioner. Hvis opsamlingen godkendes af projektudvalget medsendes den når byrådet skal tage endelig stilling til den fremtidige valgfremmeindsats i Holbæk Kommune.

Opsamling på projektudvalgets drøftelse den 23. september 2014:

- Det kunne være interessant at eksperimentere med 16-års valgret for på den måde at skabe interesse og forståelse for kommunalpolitik blandt unge. Administrationen skal undersøge mulighederne for at sænke valgalderen som forsøg.
- Det er vigtigt med en indsats i folkeskolen for at fremme demokratisk dannelse. Vores mål skal ikke bare være at få flere til at stemme. Målet skal være at få fremtidige vælgere til at forstå hvad det er vi stemmer om, hvorfor det er vigtigt at gøre sin stemme gældende i demokratiet og at vi i Danmark har en demokratisk ret, som mange andre i verden ikke har.
- Man bør ikke give udvalgte vælgergrupper, fx unge, en særlig mulighed for at stemme forud for valgdagen, som man gjorde med kommunal- og regionsvalget i 2013. Det er dog vigtigt at involvere repræsentanter for grupper med lav valgdeltagelse i valgfremmeindsatsen.
- Der bør ikke arrangeres bustransport til/fra valgsteder fremover.
- Holbæk Kommune skal informere bredt om kommunalpolitik, men ikke om partiernes politik.
- Der skal være en valgfremmeindsats ved alle valg, både kommunal- og regionsvalg, Folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg.

BESLUTNING I DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET DEN 28-10-2014

Opsamling fra drøftelse af valgfremmeindsatsen godkendes og medsendes, når sagen skal behandles af byrådet.

Punkt 7: Eventuelt - 28. oktober 2014

13/37262

Eventuelt - 28. oktober 2014

Sagsgang og sagstype

Demokratiekperimentariet

Beskrivelse af sagen

Eventuelt

BESLUTNING I DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET DEN 28-10-2014

Rasmus Brandstrup Larsen orienterede om indtryk fra workshop i Norge om borgerinddragelse i forbindelse med kommunesammenlægning.

Christina K. Hansen orienterede om at en række skoler i Holbæk Kommune deltager i et landsdækkende projekt om valg på skolerne. Projektet drives af Folketinget og Undervisningsministeriet.

Møder i projektudvalg for Demokratiekperimentariet afholdes i 2015 tirsdag kl. 18-21 efter møderne i Udvalget for Børn og Udvalget for Klima og Miljø.